

UCHWAŁA Nr XXIX/440/2001

Rady Miejskiej Kalisza

z dnia 15 lutego 2001 roku

w sprawie przyjęcia „Sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2000 rok”.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. Z 1996 r. Nr 13 , poz. 74, z późn. zm.) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz.230, z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „ Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2000 rok” stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta Kalisza.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

**do Uchwały Nr XXIX/440/2001
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 15 lutego 2001 roku**

w sprawie przyjęcia „Sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2000 rok”.

Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Działania te są prowadzone poprzez realizację przyjętego przez Radę Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok kalendarzowy.

Realizacja Programu poddawana jest corocznej ocenie Rady Miejskiej poprzez przyjęcie w formie uchwały stosownego sprawozdania, które w przyszłości może stanowić podstawę do modyfikacji i dostosowania do aktualnych potrzeb, realizowanych na terenie miasta działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Załącznik
do Uchwały NrXXIX/440/2001
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 15 lutego 2001 r.

***SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
MIEJSKIEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ZA 2000 ROK***

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na miasto pięć zadań własnych, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, których realizacja prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjmowanego corocznie uchwałą Rady Miejskiej. Program na rok 2000 został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Kalisza Nr XVI/281/99 z dnia 29 grudnia 1999r. Realizacja zadań zawartych w programie przebiegała w następujący sposób:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ.

Poradnia zajmuje się świadczeniem usług terapeutycznych dla osób uzależnionych. W godzinach popołudniowych realizowane są przyjęcia indywidualne, a po południu prowadzone są grupy terapeutyczne. W 2000 roku w poradni pracowały trzy osoby:

- kierownik poradni, psycholog, specjalista terapii uzależnień – cały etat,
- socjolog, specjalista terapii uzależnień – pół etatu
- specjalista terapii uzależnień – pół etatu
- rejestratorka, pielęgniarka – umowa-zlecenie

Kontrakt z Kasą Chorych na 2000 rok opiewał na 3406 porad dla osób uzależnionych. Nie zakontraktowano usług w zakresie przyjęć osób współuzależnionych (żon alkoholików, matek).

Pracownicy poradni udzielili 3.197 porad, w tym:

- leczeni ogółem	- 580
- I razowi	- 246
- osoby współuzależnione	- 66
- mężczyźni	- 429
- kobiety	- 151
- pacjenci dobrowolni	- 542
- pacjenci skierowani przez sąd	- 38
- pacjenci do 19 roku życia	- 20

W ramach realizacji zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracownicy poradni prowadzili cykl zajęć dla osób po podstawowej terapii "After – Care". Pacjenci mieli m.in. okazję pracować nad poczuciem własnej wartości, rozpoznawaniem i okazywaniem uczuć, uczyli się jak sobie radzić ze stresem.

2. ABSTYNYNENCKI KLUB WZAJEMNEJ POMOCY „JANTAR”.

Abstynencki Klub „Jantar” jest miejscem gdzie spotykają się trzeźwi alkoholicy i ich rodziny. Spotkania te mają różny charakter np. rocznice abstynencji, grupy samopomocowe.

W 2000 roku w Klubie, w każdy czwartek odbywały się spotkania grupy AA. Miały one na celu pomoc i wsparcie w utrzymaniu abstynencji. Oprócz tego prowadzona była grupa terapeutyczna „Zapobieganie nawrotom picia” dla alkoholików z długą abstynencją. We wtorki spotykała się grupa wsparcia, w czasie której wyświetlane były filmy o tematyce związanej z chorobą alkoholową (można je również wypożyczyć do domu). Członkowie Klubu uczestniczyli w obozie terapeutycznym (40 osób), w trakcie którego pracowali nad: poczuciem krzywdy, winy, wstydu, uczyli się radzić sobie ze stresem złością. Uczestniczyli również w wyjazdowych warsztatach terapeutycznych, tematem których były zachowania konstruktywne służące utrzymaniu trzeźwości.

Zarząd Klubu podejmował dodatkowo takie działania jak: pomoc w znalezieniu pracy, uzyskanie zapomóg z MOPS, dodatków mieszkaniowych.

3. STOWARZYSZENIE ABSTYNYENCKI KLUB WZAJEMNEJ POMOCY „ZDROWIE I TRZEŹWOŚĆ”.

Klub jest czynny 3 razy w tygodniu. W 2000 roku realizował działalność samopomocową dla alkoholików (grupa AA) i profesjonalną w postaci warsztatowej. Zajęcia terapeutyczne były przeznaczone dla osób po podstawowej terapii np. w Murowańcu i służyły zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa w utrzymaniu trzeźwości oraz odbudowie życia duchowego. Członkowie Klubu uczestniczyli również w wyjazdowych warsztatach terapeutycznych, organizowanych przez Abstynencki Klub „Jantar”. W ramach integracji społeczności Klubu odbywały się imprezy okolicznościowe, rocznice abstynencji.

4. ZAKŁAD KARNY.

W Zakładzie Karnym odbywały się zajęcia terapeutyczne dla skazanych, którzy popełnili przestępstwa pod wpływem alkoholu. Odbywały się one raz w tygodniu po trzy godziny.

W zajęciach uczestniczyło 10-15 osób, grupa miała charakter otwarty. Skazani pracowali nad destrukcją alkoholową, utratą bezsilności i kontroli nad piciem. Dodatkowo brali udział w warsztacie „Jak radzić sobie ze złością”. Uczestnictwo w terapii dało im szansę na zdobycie wiedzy na temat choroby alkoholowej oraz analizę szkód, jakie w ich życiu zostały spowodowane nadużywaniem alkoholu.

5. CHARYTATYWNE STOWARZYSZENIE NIESIENIA POMOCY OSOBOM CHORYM, UZALEŻNIONYM OD ALKOHOLU I ICH RODZINOM „ŻYCIE”.

Stowarzyszenie prowadzi działalność mającą na celu pomoc w utrzymaniu trzeźwości poprzez działania samopomocowe i terapeutyczne. W siedzibie Stowarzyszenia przez cały rok, w każdy wtorek i piątek spotykały się 2 grupy AA, a w środy grupa wsparcia dla osób uzależnionych. Członkowie stowarzyszenia uczestniczyli w obozie terapeutycznym, w trakcie którego pracowali nad planowaniem zmian w sferze uczuciowości, wartości, norm moralnych, zasad, ideałów. Brali również udział w warsztacie „Wspomaganie rozwoju duchowego”. Jak co roku Stowarzyszenie zorganizowało V Kaliskie Dni Trzeźwości, w których uczestniczyło około 500 osób: trzeźwi alkoholicy wraz z rodzinami z różnych grup samopomocowych i klubów abstynenckich. Impreza miała na celu integrację społeczności trzeźwościowej naszego miasta oraz promocję spędzania czasu wolnego na trzeźwo. W programie imprezy znalazł się meeting AA, a także konkursy o tematyce uzależnień.

6. OŚRODEK ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W strukturze Ośrodka funkcjonują : Izba Wytrzeźwień, Telefon Informacyjno – Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz Hostel dla Ludzi Bezdomnych.

W 2000 roku w Izbie Wytrzeźwień przebywało ogółem 3.554 osób, z tego :

Mężczyźni	- 3.328
Kobiety	- 186
Chłopcy	- 42
Dziewczęta	- 1

W porównaniu z rokiem 1999 wzrosła ilość trafiających do Izby kobiet (o37) i chłopców (o 12) , zmalała za to liczba dziewcząt (o 7).

Biorąc pod uwagę przedziały wiekowe to w 2000 roku przebywało w Izbie Wytrzeźwień:

do 15 lat - 6 osób

15.17 lat – 38 osób
18.24 lat - 428 osób
25.29 lat - 290 osób
30.50 lat - 2.094 osób

Porównując powyższe dane z rokiem 1999 wzrosła liczba dzieci przebywających w Izbie (o 4) natomiast zdecydowanie zmalała ilość osób w wieku 25-29 lat (o 76).

Zgodnie z procedurą określającą tryb postępowania z osobami trafiającymi do Izby Wytrzeźwień, przeprowadzono 2639 rozmów informujących o możliwości leczenia.

W ramach funkcjonowania Telefonu Informacyjno – Konsultacyjnego:

- sporządzono 89 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- udzielono 520 informacji telefonicznych dotyczących leczenia osób uzależnionych oraz miejsc, w których można uzyskać pomoc terapeutyczną.

W Hostelach dla bezdomnych średnio miesięcznie przebywało 7 osób. Wszystkie osoby przebywające w Hostelach mogły uczestniczyć w grupie wsparcia dla trzeźwych alkoholików.

Odbyło się 29 spotkań grupy, podczas których pracowano nad problemami, z jakimi spotykają się rezydenci Hostelów na co dzień, a które mogą doprowadzić do przerwania trzeźwości.

7. GRUPY SAMOPOMOCOWE.

W 2000 roku w Kaliszu działało 8 grup samopomocowych AA (Anonimowych Alkoholików). Grupy te pracują w oparciu o „12 Kroków AA”. Osoba uzależniona ma możliwość codziennego uczestniczenia w spotkaniach AA. Grupy mają za zadanie wspieranie w utrzymaniu trzeźwości, w tym pracę nad odbudową życia duchowego oraz bezsilnością. Członkowie grup współuczestniczą w organizacji różnych imprez trzeźwościowych, rocznic abstynencji i innych tego typu działaniach.

8. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH – PODZESPÓŁ MOTYWUJĄCY DO LECZENIA ODWYKOWEGO.

Podzespół MKRPA odbył 46 posiedzeń, w trakcie których przeprowadzono 141 rozmów motywujących do leczenia odwykowego. Najczęściej były to rozmowy z osobami, które wielokrotnie przebywały w Izbie Wytrzeźwień lub takimi, których rodzina pisemnie prosiła o pomoc. Podczas każdej rozmowy informowano o możliwościach leczenia, miejscach udzielających pomocy, a także o istniejących grupach samopomocowych i terapeutycznych. Przeprowadzono również rozmowy terapeutyczne z rodzinami osób motywowanych do leczenia odwykowego.

9. PROGRAM WCZESNEJ INTERWENCJI „AUDIT”.

Program ma służyć wczesnemu rozpoznawaniu choroby alkoholowej i informowaniu o tym pacjenta przez lekarza pierwszego kontaktu. Informację o tym programie wraz z ofertą współpracy przesłano do kaliskiej delegatury Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

W związku z brakiem zainteresowania ze strony Izby, informację przesłano do Kierowników wszystkich przychodni lekarskich. Zadanie kontynuowane będzie w 2001 roku, a wdrożenie programu zostanie poprzedzone organizacją w I połowie roku cyklu szkoleń dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej.

ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ: Wszystkie zadania zaplanowane w tym zakresie zostały zrealizowane. Dodatkowo w Klubie „Jantar” prowadzona była grupa „Zapobieganie nawrotom picia”, a w Zakładzie Karnym grupa terapeutyczna dla osób, które popełniły przestępstwa pod wpływem alkoholu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE ALKOHOLOWEJ.

Punkt funkcjonujący przy Klubie „Jantar” czynny był 2 razy w tygodniu, w godzinach od 16.30 do 19.30. Osoby dyżurujące w punkcie to: terapeuci uzależnień, prawnik, pracownik socjalny, specjalista ds. przemocy w rodzinie. W 2000 roku udzielono 282 konsultacje indywidualne i 117 konsultacji telefonicznych – razem 399 porad. Sprawy, z którymi zgłaszały się osoby potrzebujące pomocy dotyczyły głównie:

- poradnictwa prawnego w związku z przemocą w rodzinie np. pisanie pism procesowych dotyczących: alimentów, rozwodów, eksmisji, wniosku o ukaranie za psychiczne i fizyczne znęcanie się nad rodziną, zniesienia wspólnoty majątkowej,
- poradnictwa socjalno-bytowego: podania do MOPS, oferty pracy, odwołania od decyzji o eksmisji,
- kierowania do specjalistów takich, jak: lekarz rodzinny, psycholog, psychiatra, lekarz medycyny sądowej.

Większość spraw wymagała dłuższego pilotowania przez osoby dyżurujące i ich osobistych interwencji (Policja, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni).

2. GRUPY SAMOPOMOCOWE.

W Kaliszu działają cztery grupy samopomocowe AL.-Anon dla rodzin alkoholików. W spotkaniach uczestniczą żony, matki, siostry alkoholików. Pomagają sobie wzajemnie w trudnych sytuacjach, udzielają sobie wsparcia w sytuacji życia z alkoholikiem. Pracują nad poprawą jakości swojego życia, podwyższeniem poczucia własnej wartości.

W każdy czwartek w siedzibie Stowarzyszenia „Życie” zbierała się grupa AL.-Ateen dla dzieci alkoholików, która pracuje według określonego scenariusza dla tego typu grupy.

3. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 273 rodziny z problemem alkoholowym. Ogólna liczba osób w tych rodzinach to 556. Pomoc była udzielana w postaci zasiłków celowych (np. na zakup węgla, odzieży, wydatki bieżące) oraz zasiłków okresowych i stałych. Dzieciom z tych rodzin finansowano obiady w szkołach oraz dofinansowywano wypoczynek letni. Osobom uzależnionym wydawano również talony na zakup podstawowych produktów spożywczych.

4. POLICYJNA IZBA DZIECKA.

Przy Policyjnej Izbie Dziecka działał punkt „Pomarańczowej Linii” – dla rodziców, których dzieci piją. Przyjęto 27 zgłoszeń z prośbą o pomoc i poradę. W 13 przypadkach rodzice zgłosili się osobiście. Po rozmowie z rodzicami postanowiono objąć ich dzieci długofalowym nadzorem przeprowadzając systematyczne rozmowy motywujące do życia na trzeźwo, jak również mobilizowano do systematycznego uczęszczania do szkoły.

W ramach działającego przy Izbie Dziecka „Pogotowia Dziecięcego” udzielano pomocy w zakresie: porad prawnych, pisania stosownych wniosków dotyczących nadużywania alkoholu przez rodziców. Udzielano również pomocy dzieciom, w stosunku do których rodzice zaniedbywali swoje obowiązki wychowawcze, stosowali przemoc lub które były świadkami przemocy (wprowadzano nadzór nad taką rodziną). W sumie udzielono 35 tego typu porad.

5. KLUBY ABSTYNNENCKIE I STOWARZYSZENIA.

W Klubie Abstynenckim „Jantar” prowadzona była grupa terapeutyczna dla żon alkoholików i ofiar przemocy w rodzinie. Tematami spotkań były m.in.: aspekty prawne, praca nad umiejętnością ochrony przed przemocą, mechanizmy psychologiczne związane ze współzależnieniem (nadkontrola, nadodpowiedzialność). Dużo miejsca poświęcono sprawie życia z blizną psychiczną i koncepcji wyuczonej krzywdy. Łącznie odbyło się 19 spotkań.

Wiosną 2000 roku prowadzony był w Abstynenckim Klubie „Zdrowie i Trzeźwość” cykl spotkań terapeutycznych dla żon alkoholików (13 spotkań). Głównymi tematami spotkań było: współzależnienie, nie kierowanie własnym życiem, psychologiczne skutki współzależnienia.

W Charytatywnym Stowarzyszeniu „Życie” realizowany był I etap terapii rodzinnej (30 godzin). Uczestnicy terapii pracowali nad takimi zagadnieniami jak: ja i mój partner, role życiowe w rodzinie, komunikacja w rodzinie, uważne słuchanie, sztuka kompromisu.

6. KOMENDA MIEJSKA POLICJI.

W ubiegłym roku policja była wzywana do 3740 interwencji domowych, z czego podczas 2276 interwencji okazało się, że sprawca lub ofiara są pod wpływem alkoholu. Niestety w trakcie tych interwencji wypełniono tylko 25 „Niebieskich Kart”, które mogą być później dowodami w sprawach o znęcanie się nad rodziną. Spadek ilości wypełnianych kart związany był przede wszystkim z brakiem przeszkolonych w realizacji ww. procedury policjantów. Ostatnie szkolenie z tej tematyki odbyło się w 1998 roku. Po reorganizacji Policji znaczna część funkcjonariuszy biorących udział w interwencjach domowych rozpoczęła pracę w innych pionach.

W związku z zaistniałą sytuacją w Programie na 2001 rok zaplanowano realizację szkolenia dla Policji dotyczącego procedury „Niebieskiej Karty”.

Komenda Policji sporządziła 12 wniosków o przymusowe leczenie odwykowe na prośbę rodzin alkoholików.

7. CENTRUM INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.

W 2000 roku realizowana była inwestycja pod nazwą Centrum Interwencji Kryzysowej polegająca na adaptacji części budynku po SP ZOZ przy ul. Granicznej na potrzeby tej instytucji. Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 30.11.2000 roku podjęła Uchwałę XXVI/394/2000 o utworzeniu Centrum Interwencji Kryzysowej. Oddano do użytku pomieszczenia przeznaczone m.in. na: schronisko dla ofiar przemocy, pokoje krótkotrwałego pobytu dla osób w sytuacjach posttraumatycznych, siedzibę Stowarzyszenia „KARAN”, pracownię profilaktyki i telefon „Pomarańczowa Linia”. Zatrudniony został kierownik oraz główny księgowy instytucji.

ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ: Organizację zaplanowanej w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2000 rok konferencji poświęconej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przesunięto na rok 2001. Związane jest to z zapowiedzianą przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na I połowę 2001 roku ogólnopolską kampanią o tematyce przemocy wobec dzieci. W ramach kampanii, której uczestnikiem będzie nasze miasto, zostanie uwzględnione ww. przedsięwzięcie. Pozostałe zadania z tego zakresu zostały zrealizowane.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla młodzieży.

1. REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH W SZKOŁACH.

ODLOT - realizowany był w Gimnazjach – ogółem przeprowadzono 78 spotkań. W zajęciach uczestniczyło 2131 uczniów. Głównym tematem zajęć było radzenie sobie z presją otoczenia, skłaniającą do sięgania po alkohol; czynniki ryzyka takie jak: wyobcowanie, duża dostępność oraz czynniki chroniące: związek z rodziną, przestrzeganie norm i wartości, profilaktyka.

NOE – program realizowany był w szkołach ponad podstawowych (zawodowych). Przeprowadzono 30 spotkań, w których uczestniczyło 908 uczniów. Jedno spotkanie trwało od 3 do 5 godzin. Program prowadzony jest metodami aktywnymi (scenki, „burza mózgów”, quizy). Młodzież uzyskała rzetelną wiedzę na temat uzależnienia, współuzależnienia, dzieci w rodzinie alkoholowej oraz jak odmawiać picia.

Powyższe programy posiadają rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH W ŚWIETLICACH SOCJOTERAPEUTYCZNYCH.

CIVITAS CHRISTIANA – „ZANIM SPRÓBUJESZ” – program był realizowany w świetlicy socjoterapeutycznej. W zajęciach uczestniczyło 25 dzieci. Założenia programu to nauka odmawiania picia, uczucia przyjemne i przykre, komunikacja z dorosłymi i z rówieśnikami.

ZGROMADZENIE SIÓSTR MATKI BOŻEJ MIŁOSIERDZIA „STUDNIA JAKUBOWA”- w świetlicy przeprowadzano indywidualne spotkania z psychologiem (konsultacje, diagnoza, terapia), spotykała się grupa profilaktyczno – terapeutyczna mająca na celu pomoc w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, ucząca asertywności, komunikacji, okazywania uczuć. W spotkaniach uczestniczyło około 20 osób, zajęcia przeznaczone są przede wszystkim do dorastającej młodzieży.

STOWARZYSZENIE RODZIN KATOLICKICH – w świetlicy przebywało dziennie około 40 dzieci. Były one objęte działaniami profilaktyczno–terapeutycznymi mającymi na celu podwyższenie poczucia własnej wartości, skorygowanie zachowań agresywnych oraz zdobycie wiedzy na temat uzależnień.

STOWARZYSZENIE „KARAN” – w ciągu roku do świetlicy przychodziło dziennie około 30 dzieci. Program profilaktyczno–terapeutyczny zawierał takie elementy jak: rozpoznawanie i wyrażanie uczuć, radzenie sobie z agresją i autoagresją, korzystanie z własnych mocnych stron, podejmowanie decyzji, rozwiązywanie problemów i konfliktów. Działalność świetlicy nastawiona jest również na promowanie trzeźwego trybu życia.

SIOSTRY NAUCZYCIELKI ŚW. DOROTY CÓRKI NAJŚWIĘTSZYCH SERC – świetlica rozpoczęła działalność we wrześniu. Przebywało w niej około 20 dzieci. Oprócz swoich podstawowych funkcji świetlica realizowała program profilaktyczny „Zanim Spróbujesz”. Główne tematy programu to: co lubię w innych ludziach, czego się wstydzimy, rozwiązywanie konfliktów, umiejętność odmawiania.

3. OBOZY PROFILAKTYCZNO – TERAPEUTYCZNE DLA DZIECI.

W trakcie obozów realizowane były zajęcia o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień, które terapeuci dostosowali do specyfiki i wieku grup.

Główne tematy zajęć odbywających się na obozach to:

-nabycie samoświadomości, komunikacja z rówieśnikami i dorosłymi, podwyższenie poczucia własnej wartości, rozpoznawanie i wyrażanie uczuć, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, odmawianie picia, asertywność, własny system wartości, podejmowanie decyzji, wiedza na temat uzależnienia i rodziny alkoholowej.

ORGANIZATORZY OBOZÓW :

1.Komenda Hufca ZHP:	- zimowisko - 60 dzieci
	- obozy letnie - 90 dzieci
2.Towarzystwo Przyjaciół Dzieci:	- obóz letni - 86 dzieci
3.Polski Czerwony Krzyż :	- obóz letni - 30 dzieci
4.Kaliskie Stowarzyszenie Charytatywne:	- półkolonie - 40 dzieci
5.Ośrodek Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia:	- obóz letni - 25 dzieci
6.Stowarzyszenie KARAN:	- obóz letni - 33 dzieci
7.Parafia Rzymsko – Katolicka Św. Rodziny:	<u>- obóz letni - 30 dzieci</u>
	Razem: - 394 dzieci

4. SPOTKANIA Z RODZICAMI NA TEMAT PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ.

Spotkania organizowane były równocześnie z odbywającymi się w szkołach zebraniem rodziców i dotyczyły:

- wpływu środków uzależniających na organizm młodego człowieka - w spotkaniach uczestniczyło około 440 rodziców dzieci z gimnazjów (organizator: *Policyjna Izba Dziecka*),
– zagrożeń wynikających z picia alkoholu, czynników ryzyka, rodziny dysfunkcyjnej – w spotkaniach uczestniczyło około 3400 rodziców młodzieży ze szkół ponadpodstawowych (organizator: *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*).

5. INNE DZIAŁANIA O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM PROMUJĄCE TRZEŹWE SPĘDZANIE WOLNEGO CZASU

- *koncert zespołu „Mafia” - „W nowe tysiąclecie bez nalogów”*- skierowany do młodzieży kaliskiej. W trakcie koncertu były czynne stoiska z literaturą i broszurami o tematyce uzależnień, przy których dyżurowali członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Stoiska cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno wśród młodzieży, jak i rodziców. Koncertowi towarzyszyło zasadzenie przez Prezydenta Miasta w Parku Miejskim dębu, któremu nadano imię „Abstynent” oraz druk kalendarzyków na 2001 rok z informatorem o instytucjach zajmujących się pomocom osobom uzależnionym w naszym mieście.

- *warsztaty „Cyrk kreatywności” w Holandii* – były to międzynarodowe warsztaty, w których uczestniczyło 15 dzieci z Kalisza typowanych przez MOPS i pedagogów szkolnych. Dzieci uczestniczyły w zajęciach mających na celu podwyższenie poczucia własnej wartości, samooceny, poznania swoich mocnych stron.

- *przedstawienie teatralne „Upojony wyobraźnią”*- przedstawienie było realizowane dla uczniów trzech szkół średnich, obejrzało je około 700 uczniów . Treścią przedstawienia była droga prowadząca do uzależnienia oraz mechanizmy uzależnienia. Przedstawienia spotkały się z bardzo dobrym przyjęciem przez młodzież i pedagogów.

- **bilety na basen, do Filharmonii i Figlolandu** – w okresie ferii zimowych zakupiono bilety wstępu i przekazano je uczestnikom świetlic socjoterapeutycznych i klubów: „Karan”, „Civitas Christiana”, „Jantar”.

- **opracowanie i druk broszur** – w 2000 roku został wydany w nakładzie 5000 sztuk informator o tematyce uzależnień przygotowany przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a adresowany do rodziców i pedagogów. Informator jest przekazywany nieodpłatnie podczas spotkań o charakterze profilaktycznym.

- **imprezy z okazji świąt Bożego Narodzenia** - dofinansowano imprezy dla 420 dzieci, w tym:

- Kaliskie Stowarzyszenie Charytatywne	- 150 dzieci
- Klub „Zdrowie i trzeźwość”	- 45 dzieci
- Stowarzyszenie „Życie”	- 150 dzieci
- Klub „Jantar”	- 75 dzieci

- **imprezy z okazji „Dnia Dziecka”:**

- Klub „Jantar” – wycieczka do ZOO	- 45 dzieci
- Stowarzyszenie „Życie” – festyn	- 150 dzieci

ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ: *Wśród zaplanowanych do realizacji z tego zakresu zadań zrezygnowano z przeprowadzenia w szkołach programów profilaktycznych „II Elementarz” i „Debata”. W zamian zwiększono o około 50% w porównaniu z rokiem 1999 realizację programów „Odlot” i „Noe”. Wymienionymi programami można objąć większą ilość młodzieży przy mniejszym nakładzie finansowym. Nie dofinansowano również realizacji programów profilaktycznych w świetlicach kuratorskich, ponieważ nie wpłynęło takie zapotrzebowanie.*

W związku z niepokojącymi sygnałami ze szkół podstawowych i gimnazjów, badania ankietowe dotyczące picia alkoholu przez młodzież zostały przeprowadzone wśród uczniów klas VI i II gimnazjalnych, a nie tak jak zaplanowano w klasach maturalnych. Wyniki ankiet zostały przekazane na spotkaniu podsumowującym pedagogom szkolnym.

Pozostałe zadania zostały zrealizowane. Z działań dodatkowych o oddziaływaniu profilaktycznym można wymienić koncert „W nowe tysiąclecie bez nałogów” i wyjazd grupy dzieci na międzynarodowe warsztaty „Cyrk Kreatywności”.

IV. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

Na dzień 31.12.2000 r. w Kaliszu było 360 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, z tego:

- handel detaliczny	- 229 punktów
- gastronomia	- 131 punktów

Punktów limitowanych było –207 (ustalony limit w Kaliszu 220).

W 2000 roku wydano :

- 356 zezwoleń na alkohole do 4,5%, z tego:	
- handel detaliczny	- 227
- gastronomia	- 129

- 278 zezwoleń (od 4,5% do 18%), z tego:
 - handel detaliczny - 205
 - gastronomia - 73
- 256 zezwoleń (powyżej 18%) , z tego
 - handel detaliczny - 168
 - gastronomia - 88

W zakresie sprzedaży alkoholu przeprowadzono 73 kontrole, w tym 7 placówek skontrolowali inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej Delegatura w Kaliszu i stwierdzili sprzedaż napojów alkoholowych bez zezwolenia. Sporządzone zostały wnioski do Kolegium ds. Wykroczeń. Przedsiębiorcy zostali ukarani grzywną. W 42 placówkach sprawdzono usytuowanie względem obiektów chronionych – zgodność z warunkami określonymi w Uchwale Nr XXXIX/285/93 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 29 czerwca 1993 r. W 10 przypadkach brak wyodrębnionego stoiska, 1 przypadku brak było wymaganej ustawą wywieszki , w 2 zakłócano porządek publiczny przed sklepem. Niektóre placówki , w których stwierdzono nieprawidłowości były kontrolowane ponownie, a pozostałe będą poddane kontroli na początku 2001 roku.

Również Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontrolowali podmioty gospodarcze posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości, w tym:

- sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim,
- sprzedaż napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym,
- obecność wywieszek informujących o szkodliwości picia alkoholu i nie sprzedawaniu nieletnim i nietrzeźwym ,
- wyodrębnione stoisko i opłacone zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono brak wywieszek lub ich niewidoczne umiejscowienie w 12 punktach – ponowne kontrole nie wykazały w/w uchybień. W jednym przypadku stwierdzono sprzedaż alkoholu osobie nieletniej – sprawa trafiła na Kolegium.

W 17 punktach stwierdzono obecność otwieracza do butelek na ladzie, z którego korzystały osoby pijące piwo – w obecności osób kontrolujących otwieracze usunięto. W 27 przypadkach stwierdzono spożywanie alkoholu przed sklepem- po interwencji osoby spożywające piwo odeszły. Przeprowadzono rozmowy ze sprzedawcami na temat sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Zostały opracowane nowe zasady sprzedaży napojów alkoholowych przyjęte uchwałą Rady Miasta Nr XXVII/412/2000 z 14 XII 2000 r., które weszły w życie z dniem 3 stycznia 2001 roku. Informacja dotycząca tych zasad została przekazana do publicznej wiadomości poprzez media i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miejskiego.

ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ: *Wśród zaplanowanych w tym zakresie zadań nie zostało zrealizowane szkolenie dla przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Szkolenie to zostało przesunięte na początek 2001 roku w związku z uchwalonymi przez RMK i obowiązującymi od 3 stycznia 2001 roku nowymi zasadami sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Kalisza.*

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2000 roku dofinansowano działalność stowarzyszeń i instytucji realizujących zadania zawarte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. **Kluby Abstynenckie: „Zdrowie i Trzeźwość” oraz „Jantar”** - działalność Klubów Abstynenckich jest całkowicie finansowana ze środków alkoholowych. Opłacany jest czynsz, światło, telefony, gospodarz klubu itp.
2. **Polski Komitet Pomocy Społecznej** - dofinansowano prowadzenie punktu wydawania odzieży dla rodzin z problemem alkoholowym. Z tej formy pomocy skorzystały 162 osoby.
3. **Polski Czerwony Krzyż** - ze środków alkoholowych przeprowadzono remont prowadzonej przez PCK noclegowni dla osób z problemem alkoholowym. Dofinansowane jest utrzymanie tej noclegowni, w tym zakup węgla, środki czystości, pranie. W 2000 r. noclegownia działała w okresie od stycznia do marca i od 16 października do końca grudnia. Jest ona czynna od 18.00 do 9.00 (15 godzin dziennie). Dzięki rozbudowie i modernizacji wzrosła ilość miejsc noclegowych z 17 na 25 i poprawiły się warunki bytowe rezydentów. Średnia wieku osób trafiających do noclegowni wynosiła 45 lat. W okresie od października do grudnia przebywało w niej 67 osób.
4. **Stowarzyszenie Karan, Civitas Christiana, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich** - dofinansowano działalność świetlic socjoterapeutycznych. Prowadzone w nich były działania opiekuńczo-wychowawcze, reedukacyjne, plastyczne, muzyczne, jak również profilaktyczno-terapeutyczne, a także organizowano zabawy choinkowe i kolacje Wigilijne. Dzieci z tych świetlic wyjeżdżały na obozy profilaktyczno-terapeutyczne. W czasie ferii zimowych część dzieci korzystała ponadto z basenu, a część była w Filharmonii i Figlolandzie.

Dodatkowe działania wspomagające działalność organizacji i instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych w naszym mieście:

1. Zakupiono dwa telewizory i dwa radiomagnetofony dla Klubów Abstynenckich.
2. Dla Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakupiono sprzęt medyczny służący do pierwszej pomocy i komputer z wyposażeniem do obsługi ośrodka. Dofinansowano również remont łazienek.
3. Na wyposażenie „Pomarańczowej Linii” i Pracowni Profilaktyki zakupiono meble, które przekazano do Centrum Interwencji Kryzysowej.
4. Dla świetlicy socjoterapeutycznej Stowarzyszenia Rodzin Katolickich kupiono materiały papiernicze np. zeszyty, długopisy, kleje, farby, bloki itp.
5. Zakupiono nagrody dla zwycięzców zorganizowanego przez KH ZHP konkursu plastycznego o tematyce uzależnień.
6. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia zaprenumerował czasopisma: „Świat Problemów”, „Terapia Uzależnień”, „Remedium”, które były przekazywane realizatorom programu: poradni, klubom, stowarzyszeniom.
7. Na potrzeby organizacji i instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych zakupiono książki i pakiety edukacyjne, które znajdują się w Wydziale Spraw Społecznych i Zdrowia i są wypożyczane wszystkim zainteresowanym.

ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ: Wszystkie zadania zaplanowane na 2000 rok mające na celu wspomaganie działalności organizacji i instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych w naszym mieście zostały zrealizowane.

SZKOLENIA RÓŻNYCH GRUP ZAWODOWYCH Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ.

- 1. Przemoc wobec i wśród nieletnich , procedury postępowania w przypadku stwierdzenia, że dziecko było ofiarą przemocy:** 5 spotkań, w których uczestniczyli pedagodzy szkolni i zawodowi kuratorzy (*Realizator: Policyjna Izba Dziecka*).
- 2. Wpływ środków uzależniających na organizm oraz przyczyny agresji wśród młodzieży:** pedagodzy szkolni i słuchacze Seminarium Duchowego (*Realizator: Policyjna Izba Dziecka*).
- 3. Wpływ środków uzależniających na organizm młodego człowieka:** 440 rodziców w gimnazjach (*Realizator: Policyjna Izba Dziecka*).
- 4. Profilaktyka uzależnień, choroba alkoholowa, dzieci w rodzinie alkoholowej:** Kadra Komendy Miejskiej Policji – 12 osób (*Realizator : Fundacja ETOH*).
- 5. Kierunki rozwoju terapii, dzieci w rodzinie alkoholowej:** kuratorzy społeczni - 89 osób (*Realizator : Fundacja ETOH*)
- 6. „Subkultury młodzieżowe – szanse i zagrożenia”-** pedagodzy szkolni (2 dni) - 20 osób (*Realizator : Miejski Ośrodek Kultury*).
- 7. Szkolenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** –funkcjonowanie Centrum Interwencji Kryzysowej w Krakowie , przemoc w rodzinie, aspekty prawne – 22 osoby (*Realizator : Komenda Hufca ZHP*)
- 8. Profilaktyka, fazy i skutki uzależnienia** – pedagodzy, wychowawcy świetlic, lekarze – razem 15 osób (*Realizator: Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im.Pedro Arrupe*)
- 9. Studium Terapii Uzależnień** – pracownik Poradni Leczenia Uzależnień.
- 10. Pierwszy kontakt z osobą uzależnioną, motywowanie do leczenia, praca z klientem agresywnym, dzieci w rodzinie alkoholowej** – są to szkolenia organizowane przez Fundację UWOLNIENIE – uczestniczyło w nich 10 osób w tym pracownicy Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagog szkolny.
- 11. Trzech członków MKRPA uczestniczyło w szkoleniu organizowanych przez firmę NORDISK** - z zakresu opieki socjalnej nad rodzinami (bezdopijalność, bezrobocie, uzależnienie od alkoholu i narkotyków).
- 12. Podyplomowe Studium -Zarządzania w Opiece Zdrowotnej** – pracownik Poradni Leczenia Uzależnień (dofinansowanie).
- 13. Choroba alkoholowa, rodzina alkoholowa, mechanizmy uzależnienia** – szkolenie kadry OHP -18 osób.
- 14. PCK** – szkolenie pielęgniarek w zakresie pomocy osobom uzależnionym z chorobami psychicznymi – 15 osób.